

Väljaandja:	Rahandusminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	03.07.2005
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	01.07.2010
Avaldamismärge:	RTL 2005, 71, 986

Investeerimisfondi vara puhasväärtuse määramise kord

Vastu võetud 13.06.2005 nr 46

Määrus kehtestatakse «[Investeerimisfondide seaduse](#)» (RT I 2004, 36, 251; 90, 616) § 142 lõike 2 ning § 204 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Käesoleva määrusega kehtestatakse lepingulise ja aktsiaseltsina asutatud investeerimisfondi (edaspidi *fond*) vara puhasväärtuse määramise kord.
- (2) Fondi vara puhasväärtus määratakse vastavalt «Investeerimisfondide seaduses» (edaspidi *seadus*), käesolevas määruses, fondi tingimustes või põhikirjas sätestatud ja §-s 13 sätestatud puhasväärtuse määramise sisereeglitele (edaspidi *sisereeglid*).

§ 2. Puhasväärtuse määramine

- (1) Fondi vara puhasväärtuse määramiseks arvutatakse fondi aktive väärtus, millest arvestatakse maha nõuded fondi vastu.
- (2) Fondi aktive väärtuse arvutamiseks liidetakse §-de 3–11 kohaselt määratud aktive väärtused.
- (3) Fondivalitseja võib erandjuhul, lähtudes eelkõige osakuomanike õigustatud huvidest, määrata fondi vara puhasväärtuse sisereeglites sätestatud korrast erinevalt, juhul kui sisereeglite kohane määramine ei taga vara õiglast väärtust. Selline võimalus peab olema eelnevalt sisereeglites sätestatud ning fondivalitseja on sellisest otsusest kohustatud viivitamata Finantsinspektsiooni teavitama.
- (4) Fondi aktivad on fondile kuuluvad asjad, väärtpaberid ja muud õigused.
- (5) Väärtpaberi all mõistetakse väärtpaberit vastavalt «Väärtpaberituru seaduse» (RT I 2001, 89, 532; 2002, 23, 131; 63, 387; 102, 600; 105, 612; 2003, 81, 544; 88, 591; 2004, 30, 208; 36, 251; 37, 255; 2005, 13, 64) §-le 2.

2. peatükk FONDI AKTIVATE VÄÄRTUSE MÄÄRAMINE

§ 3. Fondi aktive väärtus

- (1) Fondi aktive väärtus määratakse käesolevas peatükis toodud meetodite alusel, võttes arvesse eelkõige nende turuväärtust.
- (2) Kui turuväärtust pole võimalik kindlaks määrata, lähtutakse aktive väärtuse määramisel nende õiglasest väärtusest. Õiglane väärtus (*fair value*) käesoleva määruse tähenduses on aktiva tõenäoline müügihind, mis on määratud arukalt, heas usus ja osakuomaniku või aktsionäri parimatest huvidest lähtudes ning millega sõltumatud ja kompetentsed osapooled oleksid nõus tehingut teostama.
- (3) Fondi aktive väärtuse määramiseks valitud meetodeid tuleb rakendada järjepidevalt ning, sõltumata eri liiki osakute olemasolust, kõigi sama fondi aktive suhtes ühtsetel alustel.
- (4) Fondivalitseja on kohustatud Finantsinspektsiooni nõudel §-de 4–11 alusel tehtud otsuseid fondi aktive väärtuse määramiseks kasutatud meetodite valikul kirjalikult põhjendama.

§ 4. Sularaha ja hoiuste väärtuse määramine

(1) Sularaha ja hoiuste (edaspidi *hoiust*) väärtus määratakse nende bilansilise väärtuse alusel.

(2) Hoiuste tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata intresside väärtus määratakse fondi vara puhasväärtuse määramise päeva (edaspidi *hindamispäev*) seisuga viitlaekumistena vastavalt §-s 11 sätestatule. Hindamispäev on päev, millise seisuga fondi vara puhasväärtus kindlaks määratakse.

§ 5. Välisvaluutas fikseeritud aktivate väärtuse määramine

(1) Välisvaluuta ja välisvaluutas fikseeritud aktivad tuleb ümber hinnata Eesti kroonidesse Eesti Panga kursi, fondi depositeerimise või muu «Väärtpaberituru seaduse» §-s 6 sätestatud kutselise investori kehtestatud ajaliselt viimase teadaoleva ostukursi alusel hindamispäeva seisuga, lähtudes sisereeglites sätestatust.

(2) Välisvaluuta, mille kursi Eesti Pank ei fikseeri või mille ostukursi ükski teadaolev kutseline investor ei määra, hinnatakse ümber, kasutades Eesti Panga ja vastava riigi keskpanga fikseeritud euro ja Eesti krooni ristkursi.

§ 6. Reguleeritud väärtpaberiturul kaubeldava väärtpaberi väärtuse määramine

(1) «Väärtpaberituru seaduse» §-s 3 sätestatud reguleeritud väärtpaberiturul (edaspidi *reguleeritud turg*) kaubeldava väärtpaberi (edaspidi *kaubeldav väärtpaber*) väärtus määratakse hindamispäeva või sellele eelnenud tööpäeva viimase või ajaliselt viimase teadaoleva reguleeritud turu ostunoteeringu (*bid price*), keskmise hinna (*mid price*) või sulgemishinna (*closing price*) alusel, lähtudes sisereeglites sätestatust. Lähtudes osakuomanike õigustatud huvidest ning tingimused, et selline võimalus on eelnevalt sätestatud sisereeglites, võib fondivalitseja erandjuhul, kui see on vajalik kaubeldava väärtpaberi õiglase väärtuse määramiseks, lähtuda ükskõik missugusest hindamispäevale eelnenud 20 tööpäeva jooksul teadaolevast ostunoteeringust, keskmisest hinnast või sulgemishinnast.

(2) Kaubeldava väärtpaberi keskmise hinna määramisel võib fondivalitseja lähtuda enda poolt välja arvutatud keskmisest hinnast, tingimusel, et arvutamise protseduur on sätestatud sisereeglites.

(3) Kui kaubeldava väärtpaberiga ei ole viimase 20 tööpäeva jooksul tehtud ühtegi tehingut ühelgi reguleeritud turul, kus väärtpaber on kaubeldav, kohaldatakse väärtpaberi väärtuse määramisele §-s 8 sätestatut.

§ 7. Erisused kaubeldava võlaväärtpaberi väärtuse määramisel

(1) Lähtudes osakuomanike õigustatud huvidest ning tingimused, et selline võimalus on eelnevalt sätestatud sisereeglites, võib fondivalitseja kaubeldava võlaväärtpaberi väärtuse määramisel kasutada reguleeritud turu välist ostunoteeringut, diskonteeritud rahavoogude meetodit või korrigeeritud soetusmaksumuse meetodit vastavalt Raamatupidamise Toimkonna juhenditele või rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele (IFRS). Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodi kasutamisel peab võlaväärtpaber olema algselt soetatud eesmärgiga hoida seda kuni lunastustähtpäevani.

(2) Juhul kui fondivalitseja kasutab kaubeldava võlaväärtpaberi väärtuse määramisel lõikes 1 sätestatud meetodeid, on ta kohustatud eelnevalt sisereeglites kehtestama ümberhindamise alused juhtudeks, kui kaubeldava võlaväärtpaberi reguleeritud turu noteering või hind on märkimisväärselt erinev vastavalt lõikele 1 määratud väärtusest.

(3) Võlaväärtpaberi all mõistetakse väärtpaberit vastavalt «Väärtpaberituru seaduse» § 2 lõike 1 punktidele 2 ja 5.

§ 8. Mittekaubeldava väärtpaberi väärtuse määramine

(1) Reguleeritud turul mittekaubeldava väärtpaberi puhul on väärtuse määramise aluseks tema õiglase väärtus.

(2) Investeeringufondi aktsia või osaku õiglase väärtus määratakse fondivalitsejale ajaliselt viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis selle puhasväärtuse alusel.

(3) Tuletisväärtpaberi õiglase väärtuse määramisel võetakse arvesse alusvara väärtust, vastaspoole riski (krediidiriski), hinnaliikumisi ning järelejäänud aega positsioonide likvideerimiseks.

(4) Vastavalt sisereeglites sätestatule võib fondivalitseja mittekaubeldava võlaväärtpaberi õiglase väärtuse määramisel kasutada § 7 lõikes 1 sätestatud meetodeid või muid meetodeid, mis tagavad mittekaubeldava võlaväärtpaberi õiglase väärtuse määramise.

(5) Tuletisväärtpaberi all mõistetakse «Väärtpaberituru seaduse» § 2 lõikes 2 sätestatud väärtpaberit.

§ 9. Repo- ja pöördrepotehingute väärtuse määramine

(1) Repotehingu väärtuseks on selle tehingu alusvaraks olevate väärtpaberite tehinguline väärtus, millest on maha arvatud nende väärtpaberite periodiseeritud tagasiostu- ja müügihinna vahe.

(2) Pöördrepotehingu ning tagasimüügiõigusega pöördrepotehingu väärtuseks on väikseim järgnevatest:

1) tehingu alusvaraks olevate väärtpaperite ostuhind, millele lisatakse nende väärtpaperite periodiseeritud tagasimüügi- ja ostuhinna vahe;

2) tehingu alusvaraks olevate väärtpaperite väärtus.

(3) Tagasiostuõigusega repotehingu väärtuseks on suurim järgnevatest:

1) tehingu alusvaraks olevate väärtpaperite müügihind;

2) tehingu alusvaraks olevate väärtpaperite väärtus, millest arvestatakse maha nende väärtpaperite periodiseeritud tagasiostu- ja müügihinna vahe.

§ 10. Kinnisasjade väärtuse määramine

(1) Kinnisasja väärtuse määramisel tuleb arvestada selle õiglast väärtust.

(2) Juhul kui kinnisasja õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt määrata, tuleb kasutada soetusmaksumuse meetodit vastavalt Raamatupidamise Toimkonna juhenditele või rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele (IFRS).

§ 11. Muude aktivate väärtuse määramine

(1) Paragrahvides 4–10 nimetatata aktivate väärtuse määramisel tuleb aluseks võtta nende õiglane väärtus.

(2) Viitlaekumiste ja ettemakstud perioodide kulude all summeeritakse tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded, dividendinõuded ning muud viitlaekumised, samuti ettemakstud tulevaste perioodide kulud.

(3) Muu debitoorse võlgnevuse õiglase väärtuse määramisel tuleb need debitoorsed võlgnevused hinnata tõenäoliselt laekuvates summades.

3. peatükk

FONDI VARA PUHASVÄÄRTUSE ARVUTAMINE

§ 12. Fondi vara puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtuse arvutamiseks tuleb fondi kõikide aktivate turuväärtusest maha arvata järgmised kohustused:

1) seaduse § 150 lõikes 2 sätestatud valitsemistasude arvestatud, kuid tasumata summa, samuti muud fondi arvel tasumisele kuuluvad fondi valitsemisega otseselt seotud tekkepõhiselt arvestatud kulud;

2) arvestatud, kuid tasumata depootasude summa, välja arvatud juhul, kui depootasu makstakse fondivalitseja arvel;

3) võlgnevused osakuomanikele või aktsionäridele arvestatud väljamaksete eest;

4) võlgnevus, mis on tekkinud osakuomanike ees osakute tagasivõtmisel;

5) fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud arvestatud, kuid tasumata ülekandekulud ja teenustasud;

6) kohustused seoses maksekorralduste ja pankadevaheliste arveldustega;

7) krediidasutustelt ja teistelt isikutelt võetud laenu;

8) seaduse § 276 lõike 1 punktides 2 ja 3 ja §-s 277 sätestatud laenu võtmisega seotud arvestatud, kuid tasumata kulud;

9) tekkepõhiselt arvestatud, kuid maksmata kulud, sh intressid, intressi iseloomuga võlad ja muud viitvõlad, samuti tulevaste perioodide ettemakstud tulud (viitvõlad);

10) muud fondi kohustused.

§ 13. Fondi vara puhasväärtuse määramise sisereeglid

(1) Sisereeglid on fondi vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid, mille fondivalitseja on kohustatud kehtestama.

(2) Sisereeglitega tuleb muu hulgas sätestada:

1) välisvaluutas fikseeritud vara väärtuse määramiseks kasutatavate kursside valiku põhimõtted;

2) kaubeldava väärtpaperi väärtuse määramisel aluseks võetava § 6 lõikes 1 nimetatud hinna liik ja selle valimise põhimõtted;

3) reguleeritud turgude, mille hindade alusel kaubeldavate väärtpaperite väärtust määratakse, valimise põhimõtted;

4) lisaks §-le 8 täpsemad kriteeriumid, millest lähtutakse mittekaubeldava väärtpaperi väärtuse määramisel;

5) lisaks §-dele 6–8 täpsemad kriteeriumid kaubeldava ja mittekaubeldava võlaväärtpaperi väärtuse määramisel ning võimalikud ümberhindluse alused;

6) lisaks fondi tingimustes või põhikirjas sätestatud täpsem kinnisasjade väärtuse määramise kord;

7) juhul, kui fond investeerib muudesse õigustesse ja asjadesse peale hoiuste, väärtpaperite ning kinnisasjade, siis nende väärtuse määramise protseduur ja kord;

8) seaduse §-s 152 sätestatud fondi arvel tehtavate väljamaksete või dividendimaksete tegemise mõju fondi vara puhasväärtusele;

9) puhasväärtuse määramisel valearvestuste ja vigade parandamise protseduur ning neist tulenevate kahjude hüvitamise kord.

(3) Avaliku fondi sisereeglid avalikustatakse seaduse § 242 lõikes 1 nimetatud veebilehel.

(4) Sisereeglite kinnitamisest ning nendes tehtavatest muudatustest peab fondivalitseja viivitamata teavitama Finantsinspektsiooni. Sisereeglid või nende muudatused jõustuvad mitte enne kui ühe kuu möödumisel arvates nende teatavakstegemisest aktsionäridele või osakuomanikele või nende avaldamisest seaduse § 242 lõikes 1 nimetatud veebilehel.

(5) Finantsinspektsioon võib nõuda oma ettekirjutusega sisereeglite muutmist või täiendamist, kui need:

1) ei ole kooskõlas seaduses või käesolevas määruses sätestatud nõuetega;

2) ei vasta fondi tingimustes või põhikirjas sätestatule;

3) on mittetäielikud, eksitavad või sisaldavad sätteid, mis on vastuolus või ei ole üheselt tõlgendatavad;

4) ei võimalda adekvaatselt määrata fondi vara puhasväärtust;

5) ei vasta muul põhjusel fondi aktsionäride või osakuomanike parimatele huvidele.

4. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 14. Kehtetuks tunnistamine

Rahandusministri 11. aprilli 2002. a. määrus nr 56 «Investeeringufondide vara puhasväärtuse määramise kord» (RTL 2002, 51, 726) tunnistatakse kehtetuks.

§ 15. Rakendussätted

(1) Fondivalitsejad on kohustatud viima oma tegevuse ja dokumendid vastavusse käesolevas määruses sätestatuga hiljemalt 2005. aasta 1. novembriks.

(2) Fondivalitseja peab vastavalt käesolevale määrusele koostatud sisereeglid aktsionäridele või osakuomanikele teatavaks tegema või avaldama need seaduse § 242 lõikes 1 nimetatud veebilehel hiljemalt 2005. aasta 1. oktoobriks.

(3) Kuni oma tegevuse ja dokumentide, sealhulgas sisereeglite vastavusse viimiseni peavad fondivalitsejad lähtuma fondi vara puhasväärtuse arvutamisel rahandusministri 11. aprilli 2002. a määrusest nr 56 «Investeeringufondide vara puhasväärtuse määramise kord» (RTL 2002, 51, 726).

Minister Aivar SÕERD

Kantsler Aare JÄRVAN